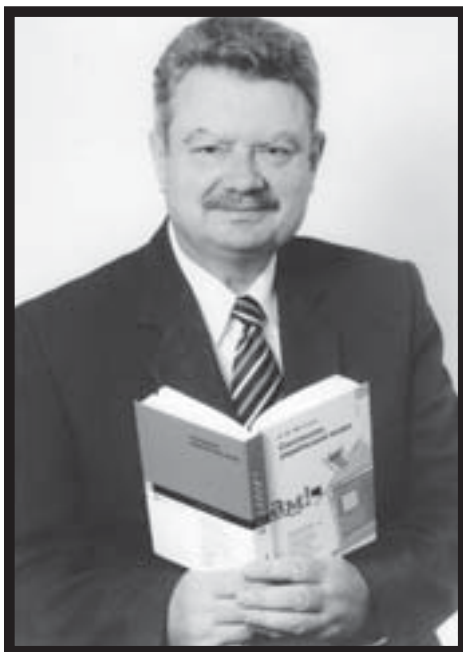

УДК 092+81'36 Шульжук К.Ф.

ПАМ'ЯТІ ПРОФЕСОРА К.Ф. ШУЛЬЖУКА

21 липня 2010 року відійшов у вічність Каленик Федорович Шульжук — професор, доктор філологічних наук, академік Академії наук вищої школи України, завідувач кафедри української мови Рівненського державного гуманітарного університету, заслужений працівник освіти України.

Народився Каленик Федорович 24 червня 1940 року в мальовничому селі Поліському Березнівського району на Рівненщині в дружній родині Федора Прокоповича та Уляни Євтихіївни Шульжуків. Природа наділила його вродою, здоров'ям, талантом, а батьки виховали працелюбність, цілеспрямованість і шанобливе ставлення до старших.

Після закінчення Рівненського державного педагогічного інституту в 1963 році вчителював у Білківській восьмирічній школі, а в жовтні 1965 року став аспірантом Київського педагогічного інституту.

Науковий керівник професор Б.М. Кулик спрямував молодого дослідника до вивчення граматичного ладу української мови. Кандидатську дисертацію **«Звертання в українських народних піснях»** Каленик Федорович захистив 1969 року, працюючи на той час старшим викладачем кафедри української мови Миколаївського педагогічного інституту.

© КОЛЕКТИВ КАФЕДРИ..., 2010

ISSN 1682-3540. Українська мова, 2010, № 4

171

У 1971 році на запрошення професора М.П. Івченка повернувся до рідного вишу в статусі завідувача кафедри української мови, успішно поєднуючи викладацьку, адміністративну та наукову роботу.

Першою в українському мовознавстві ґрунтовною працею про не-елементарні складні речення стала докторська дисертація К.Ф. Шульжука **«Складні багатокomпонентні речення в українській мові»**, захищена в Інституті мовознавства ім. О.О. Потебні НАН України 1990 року.

Професор К.Ф. Шульжук – автор понад 200 наукових і науково-методичних публікацій із проблем слов'янського, зіставного мовознавства та лінгводидактики, із-поміж яких – монографія **«Складні багатокomпонентні речення в українській мові»** (1986 р.), навчальний посібник для вчителів і студентів **«Складне речення в українській мові»** (1989 р.), навчальний посібник для студентів **«Синтаксис складного речення»** (2000 р.), підручник для студентів-філологів **«Синтаксис української мови»** (2004 р.; 2010 р. – друге, доповнене видання), навчально-методичний посібник для студентів-філологів **«Українська мова»** (2008 р.).

Учений розробив власну типологію складного речення з урахуванням формально-граматичного, семантико-синтаксичного і комунікативного аспектів, поглибив і вдосконалив теорію простого ускладненого і неповного речення, багато зусиль доклав до популяризації здобутків наукової еліти Рівненщини і Волині.

Під керівництвом професора К.Ф. Шульжука сформувалася потужна наукова школа, активно розроблялася наукова тема **«Функціональна типологія складного речення в українській мові»**, започатковано періодичне видання наукового збірника Рівненського державного гуманітарного університету **«Актуальні проблеми сучасної філології. Мовознавчі студії»**, незмінним редактором якого вчений був упродовж усіх років.

У професорові Шульжуку дивовижним чином поєднувалися глибина та неординарність наукового мислення з даром імпровізації, людяністю, простотою. Ведучи своїх вихованців у світ високого інтелекту, дотепно пересипаючи свої лекції жартами, римуючи складні лінгвістичні терміни, коментуючи життєві ситуації, він, за висловом Епікура, важке робив непотрібним, а потрібне неважким.

Каленик Федорович був мудрим керівником, уважним, делікатним у стосунках із колегами-науковцями, вимогливим і водночас м'яким, ненав'язливим. Таким він і залишиться в пам'яті тих, кому випало щастя бути його учнем, колегою, товаришем.

*Колектив кафедри української мови імені акад. К.Ф. Шульжука
Рівненського державного гуманітарного університету*

IN COMMEMORATION OF PROFESSOR K.F. SHUL'ZHUK
(† 21 July 2010)